

БОБРИНЕЦЬКА ОБ'ЄДНАНА ТЕРИТОРІАЛЬНА ГРОМАДА

2019

Бюджет для громадян

Підготовка та друк цього видання стали можливими завдяки ширій підтримці американського народу, наданій через Агентство США з міжнародного розвитку (USAID).
Зміст є відповідальністю Глобал Ком'юнітіз (Global Communities) і не обов'язково відображає точку зору USAID чи уряду Сполучених Штатів.

Шановці мешканці Бобринецької громади,

другий рік поспіль фахівцями нашого фінансового управління, а також залученими експертами розробляється і публікується Бюджет для громадян. Це документ, що покликаний спростити складну мову цифр бюджетної документації і викласти її в максимально простій і доступній для розуміння формі. Місцева влада відкрито та прозоро підходить до формування і виконання бюджету, підтвердженням цього є цей документ, а також бажання максимальної залученості громадян до бюджетного процесу на всіх його етапах.

ЩО ТАКЕ БЮДЖЕТ ДЛЯ ГРОМАДЯН?

Бюджет для громадян – це інформація про місцевий бюджет, подана в максимально простій і доступній формі, позбавлена будь-якої складної технічної інформації. Аби забезпечити максимальне розуміння, документ наповнений візуалізаціями та інфографіками, що легко читаються і сприймаються.

Основна мета «бюджету для громадян» – це переклад складної бюджетної інформації на зрозумілу не лише фаховим фінансистам мову. Бюджет для громадян забезпечує усвідомлення громадянами бюджетного процесу, джерел його наповнення і витрачання. Крім того, він допомагає усвідомити логіку забезпечення фінансовими ресурсами функціонування громади, що гроші не беруться з повітря і не витрачаються безконтрольно. Кожен з нас є джерелом наповнення місцевого бюджету і кожен з нас має права та можливості контролювати його використання.

Крім того, бюджет для громадян стане в нагоді тим, хто хоче безпосередньо впливати на формування і витрачання бюджету так як визначає можливості для впливу.

БЮДЖЕТНА ТЕРМІНОЛОГІЯ

Місцевий бюджет – це фінансовий план громади. В ньому визначається звідки громада буде отримувати кошти, а також на що – витратити. Бюджет громади формується та управляється на основі Бюджетного кодексу України. Це означає, що існують чіткі правила, звідки і в якому порядку громада отримує кошти в свій бюджет, а також куди вона може витратити кошти бюджету. Бюджет, а також зміни до нього затверджується рішенням місцевої ради.

Доходи бюджету – гроші та інші ресурси, виражені в грошах, які громада заробила сама, а також отримала від держави як для конкретних цілей, так і без конкретного призначення. Доходи бюджету формуються з податків та зборів, неподаткових надходжень (наприклад, кошти, отримані за надання адміністративних послуг, кошти, які самостійно заробили бюджетні установи, трансферти).

Видатки бюджету – кошти, що витрачаються на цілі та заходи, які заплановані в бюджеті. Видатки можуть бути поточні та капітальні.

Трансферти – це кошти, які безоплатно та безповоротно передаються з одного бюджету до іншого. До трансфертів відносяться дотації та субвенції.

Субвенції – це форма грошової допомоги із державного бюджету місцевим бюджетам, яка призначена для конкретно визначеної цілі/цілей.

Дотації – кошти, які виділяються з бюджету вищого рівня для того, щоб досягти рівних доходів населення у всіх населених пунктах.

Загальний фонд – це кошти, передбачені для повноцінної роботи державних установ. Кошти загального фонду витрачаються переважно за виплати заробітної плати та оплату енергоносіїв, задля утримання установ освіти (дитячі садки, школи, позашкільні заклади), культури (будинки культури, клуби, бібліотеки, музеї), медицини (ФАПи, амбулаторії), соціального захисту населення, фізичної культури і спорту (дитячо-юнацька спортивна школа, заходи на змагання різного характеру).

Спеціальний фонд – це окремий фонд, кошти якого мають цільове спрямування. Основну частину спеціального фонду формують бюджет розвитку та власні надходження установ, які вони отримують від надання послуг (від оренди приміщень, реалізації майна, харчування дітей), а також інші ресурси, наприклад гранти від міжнародних організацій, благодійні внески, дарунки від юридичних та фізичних осіб.

Бюджет розвитку – кошти, які витрачаються на капітальне будівництво, реалізацію інвестиційних проектів, капітальний ремонт та реконструкцію об'єктів соціально-культурної сфери і житлово-комунального господарства тощо. Тобто на будівництво, модернізацію та ремонт доріг, шкіл, садочків, амбулаторій, клубів.

Бюджетний цикл

Бюджет – це ключовий інструмент для управління громадою, а також втілення в життя пріоритетів та цілей розвитку громади. Дії органу місцевого самоврядування по управлінню бюджетом громади на один рік умовно можуть бути розділені на декілька стадій, і займають більше часу, ніж 1 календарний рік. Період управління бюджетом на один рік – називається **бюджетний цикл** і включає в себе

5 стадій: планування та складання проекту бюджету, розгляд проекту бюджету та його затвердження, реалізація прийнятого бюджету, і, на сам кінець, звітування про результати виконання бюджету за рік. Один бюджетний цикл займає більше, ніж півтора календарних роки. Завершення одного бюджетного циклу фактично накладається на початок вже наступного бюджетного циклу.

Бюджет – грошове вираження доходів і видатків держави, області, району, ОТГ. Строк, протягом якого діє затверджений бюджет називається бюджетним періодом і він складається з 5 етапів.

Прогнозування бюджету (II-III квартал)

Першочерговим кроком у бюджетному процесі є етап прогнозування бюджетних показників на майбутні періоди. Фінансисти застосовуючи різні методи прогнозування, враховуючи фінансовий вплив поточної політики, економічних тенденцій та ймовірностей, можуть визначити бюджетні надходження та орієнтуючись на них приймати якісні фінансові рішення та знаходити шляхи розв'язання наявних проблем.

Складання проекту бюджету (III квартал)

На цій стадії загальнодержавні органи подають розрахунки міжбюджетних трансфертів, розробляються та подаються бюджетні запити. На основі поданих розрахунків міжбюджетних трансфертів та бюджетних запитів вже відбувається розробка проекту рішення про місцевий бюджет. Підготовлений попередній проект бюджету оприлюднюється на сайті ради.

Звітування про виконання бюджету (квартальний та річний звіти про виконання бюджету)

По завершенню року, для якого виконувався бюджет, розпочинається підготовка звіту про виконання бюджету за рік. Звіт також проходить всю процедуру розгляду та затвердження в усіх інстанціях, яка завершується розглядом та затвердженням рішення місцевою радою. Затверджений звіт після затвердження оприлюднюється на сайті ради. Окрім того, бюджетне законодавство встановлює обов'язкову вимогу щодо проведення публічного звітування про виконання бюджету. Публічне представлення звіту про виконання бюджету повинно відбутись не пізніше, ніж 15-те березня наступного року. Місцева рада повинна широко анонсувати захід, на якому буде представлятись звіт про виконання бюджету, серед широкої громадськості.

Розгляд та прийняття бюджету (IV квартал)

Попередній проект рішення про бюджет обговорюється та затверджується на засіданні постійної комісії місцевої ради, яка відповідає за питання бюджету. Далі проект рішення передається на розгляд виконавчого комітету, який також повинен його затвердити. Після цього проект бюджету розглядається та затверджується вже на сесії місцевої ради. Рішення про затвердження бюджету приймається не пізніше, ніж 25 грудня. Після прийняття, рішення, а також сам бюджет оприлюднюються на сайті ради.

Виконання бюджету (протягом року)

Саме на цьому етапі здійснюються всі витрати та збираються всі податки. Окрім того, протягом виконання бюджету може виникати необхідність внесення змін в нього. Всі зміни – проходять окрему процедуру від розгляду бюджетною комісією ради і до затвердження на сесії ради.

Як можна впливати на бюджет своєї громади

Липень - вересень

В цей час відбувається складання прогнозу бюджету на наступні 3 роки

Як долучитись:

- Подавати пропозиції до прогнозу бюджету в управління та відділи
- Подавати пропозиції безпосередньо до фінвідділу; Місцева рада також сама може організувати процес збору пропозицій до прогнозу бюджету від громадян;
- Брати участь в експертних групах, дорадчих органах, наприклад, з питань врахування прогнозом довгострокових інфраструктурних проектів.

Травень - жовтень

В цей час відбувається складання бюджету на наступний рік

Як долучитись:

- Подавати пропозиції до бюджету депутатам
- Подавати пропозиції безпосередньо до місцевої ради. Місцева рада також сама може організувати процес збору пропозицій до бюджету від громадян;
- Брати участь в експертних групах, дорадчих органах, наприклад, з врахування бюджетом гендерних аспектів.

Січень - 15 березня

Вже по завершенню календарного року починається етап звітування про виконання бюджету за рік.

Як долучитись:

- Взяти участь в обговоренні звіту про виконання бюджету під час його публічного представлення;
- Відвідати сесії, на якій звіт виконання бюджету затверджується;
- Ініціювати громадський аудит виконаного бюджету, як по окремим напрямкам (наприклад, щодо гендерної орієнтованості), так і всього бюджету в цілому.

Січень - грудень

В цей час відбуваються закупівлі, фінансується робота бюджетних установ і організацій, збираються податки. За потреби вносяться зміни до бюджету.

Як долучитись:

- Ініціювати громадський моніторинг виконання бюджету;
- Відвідувати засідання бюджетної комісії та сесій селищної ради.

Листопад - 25 грудня

В цей час попередній проект проходить узгодження та обговорення, під час кожного з яких до бюджету можуть вноситись певні незначні зміни.

Як долучитись:

- Взяти участь в бюджетних слуханнях та висловлювати свої пропозиції до проекту бюджету. Слухання може ініціювати рада або громадяни самостійно;
- Відвідувати засідання бюджетної комісії, виконавчого комітету та сесії ради;
- Допомогати фінансистам в створенні бюджету для громадян;
- Сприяння поширенню прийнятого рішення про бюджет, а також < бюджету для громадян.

Наша громада зараз

Населення громади:

Загальна кількість -	11 668	
Бобринець -	10 860	
Шляхове -	199	
Дібрівка -	182	
Богданівка -	114	
Червона долина -	87	
Коржеве -	222	
Великодрюкове -	4	

Земля сільськогосподарського призначення:

19430 га

Школи
громади: 4

1 212 учні з 2 556 можливих за проектом

Дитячі садки
громади: 2

334 вихованці з 312 можливих за проектом

ФАП : 2

Поліклініка: 1

На чому засновано бюджет нашої громади

Будь-який бюджет не створюється у вакуумі. Основою для складання бюджету є стан соціально-економічного розвитку громади. Окрім того, бюджет є інструментом досягнення стратегічних цілей, які визначила для себе громада. Стратегічні цілі розвитку громади та соціально-економічний стан громади і є основою, на якій формується бюджет.

Якою ми хочемо бачити нашу громаду

Пріоритетами розвитку та стратегічні цілі нашої громади на найближчі 8 років є:

Стратегічна ціль 1:

Забезпечення комфортних умов життя на території громади

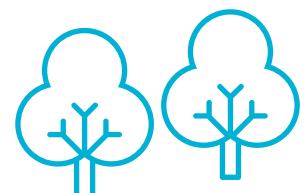
Стратегічна ціль 2:

Забезпечення високого рівня інфраструктури та надання суспільних послуг

Стратегічна ціль 3:

Створення сприятливих умов для ведення господарської діяльності

Звідки в бюджеті гроші

Найбільшими в структурі бюджету є податкові надходження, зокрема **Податок на доходи фізичних осіб**. Цьогоріч саме цей податок формує більше 30% всіх доходів громади. Це той податок який сплачує кожен працівник на території нашої громади у розмірі 18% від власної заробітної плати. Фактично, кожна гривня з 4-х зароблених працівником і формує бюджет громади та забезпечує функціонування шкіл, дитячих садочків, закладів культури, комунального господарства та інше.

Доходи місцевих бюджетів умовно поділяють на власні (ті, які громада може «заробити») та передані (ті, які місцевим бюджетам передають з державного бюджету на безповоротній основі.)

Від держави ми отримуємо кошти на виконання делегованих нею повноважень, на покращення інфраструктури громади, на будівництво важливих соціальних об'єктів та ін. Ці кошти ми витрачаємо тільки за відповідним цільовим призначенням.

За обсягами надходжень від найбільшого до найменшого, заробіток нашої громади виглядає так: податок на доходи фізичних осіб, єдиний податок, податок на майно, неподаткові надходження (плата за адміністративні послуги, штрафи і т.д.), акцизний податок та інші.

Доходи бюджету

Доходи громади 2019 р.

Трансфerti	34 450	
Власні доходи	48 350	
Всього:	82 800	

Гроші, які отримує громада від держави, тис.грн

Базова дотація	2 320	
Освітня субвенція	19 730	
Медична субвенція	7 785	
Субвенція на формування Інфраструктури отг	1 250	
Інші	3 365	
Всього:	31 085	

Власні доходи громади

Податкові надходження	тис. грн	
Податок на доходи фізичних осіб	21 373	
Податок на прибуток підприємств	0,9	
Акцизний податок	5 932	
Податок на майно	6 784	
Єдиний податок	6 169	
Екологічний податок	25	
Орендна плата за землю фізичних та юридичних осіб	3 990	
Інші	1 825,1	
Всього:	46 099	

Неподаткові надходження	тис. грн	
Доходи від власності та підприємницької діяльності	0,5	
Адміністративні збори та платежі, доходи від некомерційної господарської діяльності	1 033	
Власні надходження бюджетних установ	600	
Інші	13,5	
Всього:	1 647	

Всього: 47746 тис. грн

Куди ідуть гроші з бюджету

Найбільшою статтею видатків будь-якого місцевого бюджету залишаються видатки на освіту. Наша громада – не виключення. Більше 50% бюджетних коштів спрямовується на утримання закладів освіти – 8 шкіл та трьох дошкільних навчальних закладів. У 2019 році – ця сума сягне близько 46 млн гривень і покриває заробітні плати педагогічного та непедагогічного колективу (технічний персонал), а також комунальні платежі і частково поточне утримання (дрібні ремонти, придбання м'ячущих та санітарних засобів).

Видатки – кошти, які забезпечують життєдіяльність громади, витрати на освіту, медицину, благоустрій, культуру, спорт, соціальний захист та ін. Відповідно до діючого законодавства України, кошти не можна просто перерахувати напряму на лікарні, садочки, школи, вони виділяються лише під цільові програми, які затверджені селищною радою.

Цільова програма – це взаємопов'язані завдання і заходи, які спрямовані на розв'язання найважливіших проблем розвитку громади, тобто такий собі «план роботи» громади за різними напрямками.

Видатки бюджету за галузями

Структура видатків з бюджету

тис. грн

Освіта	47 130	
Охорона здоров'я	7 800	
Житлово – комунальне господарство	8 554	
Фізична культура і спорт	2 121	
Культура і мистецтво	7 80	
Соціальний захист та соц. забезпечення	3 460	
Управління громадою	11 355	

Всього:

82 800

Найбільші видатки з бюджету

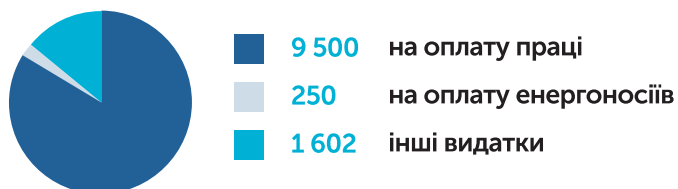
Освіта всього: 47 130 тис.грн

Культура:

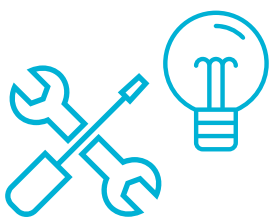
Управління громадою всього: 11 352 тис.грн

Структура видатків загального фонду, млн грн

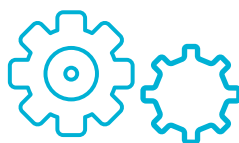
Оплата праці і нарахування на заробітну плату	51827594	61.01%
Матеріальне забезпечення закладів	4073931.79	4.80%
Медикаменти та перев`язувальні матеріали	16600	0.02%
Продукти харчування (навчальні та медичні заклади)	1760000	2.07%
Оплата послуг (крім комунальних)	4420754	5.20%
Видатки на відрядження	130444	0.15%
Оплата комунальних послуг та енергоносіїв	6619854	7.79%
Медична субвенція	7750000	9.12%
Інші	8354251	9.83%

Бюджет розвитку громади

Капітальний ремонт мереж вуличного освітлення с.Шляхове

450 тис.грн

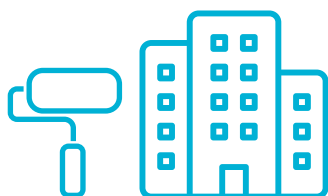
Капітальний ремонт вул. Паркової від вул. Соборної до вул. Базарної у м. Бобринець

1498 тис.грн

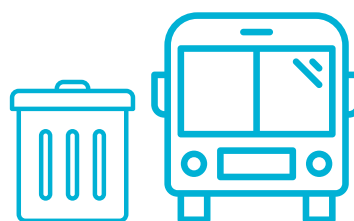
Реконструкція системи очищення питної води станції 1-го та 2-го підйому м.Бобринець

2500 тис.грн

Капітальний ремонт приміщень (внутрішні роботи) по вул. Миколаївська,47, м.Бобринець

1314 тис.грн

Придбання сміттєвоза для КП "Комунальник"

547 тис.грн

КОНТАКТНА ІНФОРМАЦІЯ

Кіровоградська область
Адміністративний центр: Компаніївка
kompseirada@meta.ua
Поштова адреса: вул.Садова, будинок 95
Телефон : 05240 20197

Тираж: 500 екземплярів

